

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

61-809 Poznań, ul. Św. Marcin 80-82 tel. 618524874, e-mail: biuro@zhp.wlkp.pl

NUMER 165 (02)2020

LUTY 2020

World Thinking Day • Founders' Day
Dzień Myśli Braterskiej

1. Z ŻYCIA KRĘGÓW:

Spotkanie świąteczne w Hufcu kaliskim 20 grudnia 2019 roku. Na zaproszenie Komendantki Hufca ZHP im. ks. Stanisława Piotrowskiego hm Marty Goździelewskiej, przy choince i wokół Betlejemskiego Światła Pokoju spotkali się w dniu 20 grudnia 2019 r. instruktorzy hufca. Z wielką radością uczestniczyły w tym spotkaniu również seniorki z Kręgu "Żurawie". Przy świątecznie udekorowanych przez instruktorską młodzież stołach zasiedli młodzi, także ze swoimi małutkimi dziećmi i seniorzy. Każdy przyniósł ze sobą upominek, który znalazł miejsce pod choinką. Po złożeniu życzeń przez druhnę Komendantkę rozpoczął się poczęstunek wigilijnym barszczem, pierogami, rybą i kapustą z grochem oraz świątecznym ciastem. Kolejną atrakcją był quiz wiedzy związanej z Bożym Narodzeniem z wykorzystaniem elektroniki, wzorem testów telewizyjnych. Dla nas senierek była to nowość, ale dla ułatwienia byłyśmy w drużynach mieszanych z młodymi instruktorami. Służyłyśmy swoją wiedzą o zwyczajach i tradycjach bożonarodzeniowych, co wszystkim sprawiło ogromną przyjemność i przysporzyło wielu emocji. Pod koniec spotkania przybył Św. Mikołaj, który wręczył wszystkim upominki. Nie wszyscy seniorzy z racji wieku mogli przybyć na spotkanie. Paczkę z wigilijnymi

potrawami młodzi instruktorzy dostarczyli druhowi Mieczysławowi Wiśniewskiemu (94 l.), który pamięta Karola Sługockiego, gdyż był opiekunem jego drużyny. Spotkanie sprawiło radość nam seniorkom, gdyż jest dowodem, że w Hufcu Kalisz jest potrzeba utrwalania łańcucha harcerskich pokoleń.

hm. Maria Jankowska

BETLEJEMSKIE ŚWIATŁO POKOJU – 22 GRUDNIA 2019 R.

„ŚWIATŁO, KTÓRE DAJE MOC”. Harcerze ZHP z całej Polski odbierają w Zakopanem „Światło Pokoju”, które dociera do Polski z dalekiego Betlejem. Delegacja harcerzy z 12-tej Drużyny ZHP „Watra” w Izbicach – Hufiec Rawicz również odebrała Światło, by przekazać je rodzinom, instytucjom oraz

kościółowi. Jednym z miejsc przekazania Światła był kościół Św. Mikołaja w Miejskiej Górcie. Wniosły je trzy harcerki z drużyny „Watra”, mieszkanki tej miejscowości. Cała uroczystość uzgodniona została z druhną drużynową oraz z ks. proboszczem, który wraz ze służbą kościelną wprowadził delegację do stóp ołtarza, gdzie umieszczono Światło. W czasie wprowadzenia pan organista zagrał i zaśpiewał „Modlitwę harcerską”, która po raz pierwszy zabrzmiała w tym kościele. Harcerki stanęły na warcie przy ołtarzu, a drużna Weronika odczytała historię powstania i znaczenie „Betlejmskiego Światła Pokoju”. Na zakończenie mszy wierni podziękowali harcerkom oklaskami, gdyż mogli zanieść Światło na swoje stoły wigilijne. Jako czynny członek KSH „Leszczyzna” w Lesznie współdziałając na linii „harcerze- seniorzy” włączyłam się do zorganizowania uroczystości – przygotowałam informacje o przekazaniu Światła oraz wprowadziłam rytuał harcerski wraz z ustaleniem z panem organistą wykonania „Modlitwy harcerskiej”.

HR. Maria Stróżyk

6 STYCZNIA 2020R. – ŚWIĘTO TRZECH KRÓLI I 88. ROCZNICA PIERWSZEGO OPLATKA 6 POZNAŃSKIEJ DRUŻYNY HARCERZY IM.TADEUSZA KOŚCIUSZKI. Różnie świętowano te spotkania. Były oplatki radosne i smutne pełne zadumy, były oficjalne i konspiracyjne nieformalne, były w Domu

harcersza, ale były też odbywane w prywatnych mieszkaniach. Cieszymy się, że możemy teraz świętować hucznie, gromadnie, oficjalnie w swoim Domu. Tego roku spadkobiercy historii 6 PDH świętowali wspólnie z zaproszonymi gośćmi tj: Przewodniczącym Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów hm. Pawłem Napieralskim, jego zastępcą phm. Barbarą Król oraz komendantem Hufca ZHP Poznań-Jeżyce phm. Sławomirem Jaszczakiem i członkami Komendy Hufca. Po rozpoczęciu i przywitaniu gości i sympatyków, minutą ciszy uczciliśmy pamięć druha Leona Turka i drużny Małgorzaty Ratajczak, którzy w minionym roku odeszli od nas na Wieczną Wartę. Wprowadzono historyczny sztandar 6 PDH, odśpiewano Hymn ZHP i odczytano okolicznościowy Rozkaz. Po

tej części oficjalnej, przy śpiewie kolędy „Mędrcy świata, monarchowie” Trzej Królowie w osobach druhów Bolka Kaczmarka, Zbyszka Jankowskiego i Witka Gendery wnieśli symboliczne dary, a drużna Ania Kuźma – tradycyjna strażniczka Betlejemskiego Światła Pokoju, wniosła to Światło zapalone 15 grudnia na Starym Rynku. Dh phm. Sławomir Jaszczak odczytał przypisaną na ten dzień Ewangelię, a potem ruszyliśmy składać sobie wzajemnie życzenia, wśród których dominującymi były życzenia zdrowia i nadziei, że za rok w tym samym składzie spotkamy się ponownie.

Ledwie skończyły się życzenia, a już przy dźwiękach dzwonka do sali wkroczył Gwiazdor ze swoim „asystentem”. Gwiazdor - pwd. Jarek Gendera rozdawał przygotowane przez druha hm. Bogusława Olejniczaka upominki – tekturowe graniastostupy z lilijką i napisem „Opłatek 2020 r”- a „asystent” Witek Gendera niósł w pięknie ozdobionym koszyczku zebrane i wydrukowane przez hm. Bożenkę Mieleniak „złote myśli”. Każdy wylosował którąś dla siebie. W tym roku Gwiazdorów było bez liku, po kilku kolędach pojawił się następny w osobie phm. Zbyszka Pawuły – rozdawał on piękne notesy, a gdy tylko zszedł z parkietu pojawił się następny Gwiazdor – to Hufcowy phm. Sławek Jaszczak przyniósł worek z kalendarzami „Harcerska Baza Obozowa ŁOWYŃ”. Cały czas śpiew prowadził hm. Bogusław Olejniczak, a na akordeonie wtórował mu phm Andrzej Konarkowski. W przerwie między kolędami Komendant Kręgu hm. Bogusław Olejniczak wygłosił okolicznościową gawędę. To było dla ducha, a dla ciała były kawa, herbata, kruche ciasteczka i mandarynki. Czas szybko płynie i spotkanie opłatkowe też się skończyło. Wyprowadzenie sztandaru, pożegnalny krąg, „Ogniska już dogasa blask...” i do następnego razu. Czuwaj!

pwd. Jarosław Gendera

DNIA 9 STYCZNIA 2020 R. I KRĄG STARSZYNY I SENIORÓW PRZY HUFCU ZHP POZNAŃ – JEŻYCE MIAŁ NIEZWYKŁĄ ZBIÓRKĘ. Mówiąc nowocześnie - było to „trzy w jednym”. I tak z okazji minionych niedawno świąt Bożego Narodzenia dzieliliśmy się opłatkiem, a z okazji Nowego Roku były życzenia pomyślności pełne ciepła i serdecznych

słów. Następną okazją do świętowania były imieniny druha Mieczysława Jankowskiego, któremu wręczając piękne kwiaty składano życzenia wielu dalszych lat w zdrowiu. Trzecia okazja to jubileuszowe – 90 urodziny dwóch druhów- wyżej wspomnianego druha Micia oraz druha Czesława Rauchuta. „Sto lat, sto lat i jeszcze raz sto...” rozbrzmiewało wielokrotnie. Stół w harcówce przy ulicy Widnej był odświętnie zastawiony, gwiazdkowo – urodzinowy. Świerk, róże, smaczny tort ze świeczkami i inne słodkości. Przy stole siedziało jeszcze dwoje 90-latków – drużna Renata Mankiewicz i drużna Zbigniew Pawuła, którzy w 2019 r. obchodzili urodziny. Niestety z powodu stanu zdrowia w domu zostali następni tacy jubilaci – drużna Tadeusz Słaby i drużna Bolesław Dębiński. W sumie w ubiegłym roku aż sześć osób z naszego Kręgu doczekało tak dostojnego wieku (wszyscy wymienieni w numerach „Seniora”). Śpiewano kolędy, wśród których przerywnikiem było przyjsie Gwiazdora (drużna Pawuły), który obdarował wszystkich prezentami. Nie zabrakło również śpiewu piosenek harcerskich. To miłe

spotkanie zakończyliśmy wspólnym kręgiem ze śpiewem „Już do odwrotu głos trąbki wzywa” i „Bratnie słowo sobie dajem”.

sam. Zofia Organizszczak

14 STYCZNIA 2020 R. MIAŁO MIEJSCE SPOTKANIE OPŁATKOWE KRĘGU STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW PRZY 17 I 18 L.H.D - LUBOŃ, na którym obecne były panie Agnieszka Antczak i Anna Poprawka - dyrektorki tutejszej szkoły, którym komendant Kręgu podziękował za wspaniałą dotychczasową współpracę.

Zaproszonymi gośćmi byli również Komendantka Ośrodka ZHP - Luboń drużna Aleksandra Lorenc oraz druhowie z Kręgu Seniorów 7mki z drużym Eugeniuszem Kubackim - Komendantem Kręgu. Po wystęпах dzieci o tematyce bożonarodzeniowej zapalone zostało świeczniko oraz dodatkowo znicz dla tych, którzy odeszli na wieczną wartę, a których pamięć uczciliśmy chwilą ciszy. Zaśpiewaliśmy piosenkę " Już rozpałiło się ognisko", podzieliliśmy się opłatkiem i złożyliśmy sobie życzenia. Rozmowy i śpiew kolęd brzmiały przy wypiekach, kawie i owocach. Spotkanie zakończyliśmy w miłej, serdecznej atmosferze Kręgiem Braterskim.

Czesław Szafczyk

NA NOWOROCZNEJ ZBIÓRCIE HARCERSKIEJ U „BEZIMIENNYCH” -

Pod Wzgórzem Lecha, na którym przed wiekami wybudowano w Gnieźnie Katedrę Prymasowską, przy ulicy Kanclerza Jana Łaskiego 2a w Domu Spotkań Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży, zwanym przez Gnieźnian „Lamus”, w sobotnie popołudnie **18 stycznia 2020**

roku odbyła się noworoczna zbiórka Kręgu Starszyny ZHP „Bezimienni”. Na zbiórkę zostali zaproszeni komendanci zaprzyjaźnionych Kręgów - hm. Marek Urbanowicz z Wągrowca, phm. Ireneusz Kasprzyk z Trzemeszna i niżej podpisany. Dziękujemy. Po życzeniach noworocznych komendanta „Bezimiennych” hm. Aleksandra Sekulskiego składaliśmy sobie indywidualnie życzenia, dzieląc się opłatkiem. Było też sprawozdanie z wykonanych licznych zadań, jakie Krąg podjął w minionym roku, śpiewaliśmy kolędy i próbowaliśmy różnych potraw i „słodkości” przy wspólnym rodzinnym harcerskim stole. W spotkaniu towarzyszył nam proporzec Kręgu „Bezimienni”.

hm. Władysław Szymański

HARCERSKI KRĄG "BEMAK" ŚRODOWISKA "SZESNASTAKÓW" 39. już

tradycyjną noworoczną wieczorynkę świętował w dniu **18 stycznia 2020 r.** w gościnnych progach Domu Polonii przy Starym Rynku w Poznaniu. Uczestniczyło w niej 45 osób, w tym zaproszeni goście z Wielkopolskiej Rady Starszyny Harcerskiej i Seniorów z przewodniczącym Rady hm. Pawłem Napieralskim i z-cą przewodniczącego Rady phm. Barbarą Król, a także seniorzy z Kręgu "Szóstaków" drużny pwd. Krystyna

Krobska i Halina Jaśniaczyk oraz druhowie hm. Bogusław Olejniczak, który nasze spotkanie umiłał grać na gitarze i śpiewem oraz phm. Andrzej Konarkowski grać na akordeonie. Przy ich akompaniamencie gromkimi głosami śpiewane były kolędy i piosenki harcerskie. Obecne były także harcerki z 29 PDH ZHR z drużynową pwd. Zuzanną Karasiewicz i drużynowy 16 PDH ZHR pwd. Jędrzej Nowacki /harcerze z 16-tki mieli w tym czasie spotkanie kolędowe w szkole/. Spotkanie nasze rozświetliło Betlejemskie Światło Pokoju, a chwilą ciszy uczciliśmy zmarłego w ubiegłym roku w wieku 99 lat przedwojennego członka naszej 16 PDH i Kręgu

"BEMAK", żołnierza 56. pułku piechoty, uczestnika Bitwy nad Bzurą i obrony Warszawy, ppor. Armii Krajowej o pseudonimie "Żubr" - druha Jerzego Skworza. Po obejrzeniu krótkiego filmu z ubiegłorocznego obozu harcerskiego 16 PDH oraz wspomnień o naszym Szesnastaku

doktorze hm. . PIOTRZE JANASZKU - twórcy Fundacji Mielnica dla osób niepełnosprawnych, podzielono się opłatkiem składając sobie najlepsze życzenia na bieżący rok. Następnie odbyła się biesiada harcerska ze słodkim poczęstunkiem, z kawą i herbatą, podczas której jej uczestnicy miło gawędzili o czasach, kiedy czynnie działali w harcerstwie. Wieczorynka upłynęła w miłej i koleżeńskiej atmosferze.

phm. Bogdan Kucharski

2. RELACJE:

W TYM ROKU **SPOTKANIE NOWOROCZNE WRKSHIS ODBYŁO SIĘ W DNIU 4 STYCZNIA 2020 R. W KOŚCIANIE**. Gospodarzem spotkania był Krąg Instruktorów i Seniorów ZHP im. Jana III Sobieskiego przy Hufcu ZHP im. Floriana Marciniaka w Kościanie. Przybywających gości do Kościańskiego Ośrodka Kultury witała Kapela Dudziarzy "Sokoły" działająca przy KOK. Dziarskie melodie ludowe z okolic Kościana wprowadzały wszystkich w radosny i świąteczny nastrój. Na stołach czekały pączki, placki, mandarynki,

kawa i herbata. Po wprowadzeniu sztandaru naszego Kręgu i odśpiewaniu Hymnu ZHP oraz

piosenki "Gdy szedłem raz od warty" z

akompaniamentem trębacza dh. Michała Prysiażnego, komendant Kręgu phm. Hieronim Talikadze powitał przybyłych gości - przedstawicieli kręgów seniorów oraz władze samorządowe Ziemi Kościańskiej. Na spotkanie przybyli: starosta Henryk

Bartoszewski, przewodnicząca Rady Powiatu Iwona Bereszyńska, wójt gminy Andrzej Przybyła, przewodniczący Rady Gminy Jan Szczepaniak oraz z-ca burmistrza Przemysław Korbik. Witając przedstawicieli władz samorządowych, komendant Kręgu phm. H. Talikadze podkreślił wielką pomoc dla harcerstwa płynącą z ich strony. Następnie szczególnie serdecznie powitał przewodniczącego WR KSHiS hm. Pawła Napieralskiego. Po powitaniach hm. Roman Potok, kronikarz naszego Kręgu, w krótkim wystąpieniu przedstawił historię Kręgu, który w 2018 r. obchodził 35-lecie działalności. Podkreślił szczególną rolę w powstaniu Kręgu dawnych harcerzy wywodzących się z I DH im. Jana III Sobieskiego: druhowa Czesława Frąckowiaka, Edmunda Zborowskiego i innych, którzy zanim powstał Krąg spotykali się prywatnie, prawie konspiracyjnie. Z I DH im. Jana III Sobieskiego wywodziła się Rezerwa Skautowa, której członkowie w nocy z 28/29 grudnia 1918 r. zdobyli broń z koszar pruskich w celu uzbrojenia powstających oddziałów powstańczych, a potem sami wzięli udział w walkach na froncie południowo/zachodnim w Powstaniu Wielkopolskim. Starosta kościański Henryk Bartoszewski w krótkim, ale porywającym wystąpieniu mówił o roli harcerstwa w wychowaniu młodzieży, przywołując m.in. postać hm. Floriana Marciniaka, pierwszego komendanta Szarych Szeregów wywodzącego się z Ziemi Kościańskiej, z Gorzyc koło Czempinia. Z przyczyn rodzinnych nie mógł przybyć na spotkanie burmistrz Piotr Ruszkiewicz, ale przekazał list, który odczytał jego z-ca Przemysław Korbik. W liście burmistrz w serdecznych słowach przekazał pozdrowienia i życzenia noworoczne dla wszystkich uczestników spotkania, równocześnie zapewniając o gotowości pomocy dla harcerstwa. Następnie hm. Paweł Napieralski przekazał podziękowania dla władz samorządów kościańskich za wspieranie inicjatyw harcerskich, podkreślając, że celem harcerzy jest służba społeczeństwu, a działalność harcerstwa bez wsparcia władz jest praktycznie niemożliwa. Niedawno zaszła zmiana na stanowisku komendanta kościańskiego Hufca ZHP, była więc okazja do podziękowań za współpracę dla odchodzącej komendantki hm. Jolanty Kasprzak i powitanie nowej komendantki phm. Izabeli Chłapowskiej. W imieniu naszego Kręgu kwiaty w/w druhom wręczyła dh. Marta Tomaszuk. Po oficjalnych wystąpieniach rozpoczął się koncert. Na początek dh Henryk Myler przestawił wiersz "Kolęda Harcerska", a następnie z jego akompaniamentem na pianinie i akordeonistki dh. Grażyny Wróblewskiej chór seniorek działający w KOK zaśpiewał szereg piosenek harcerskich. Na początek porywający hymn Wielkopolskiej Chorągwi ZHP "Już lipa roztula" wszyscy odśpiewali na stojąco. Potem rozśpiewana sala w ślad za chórem śpiewała "Pantha rei", "Harcerska dola", "Stary namiot", "Krzyż z lilijką". Mini koncert zakończono gromkim "Braawo, braawo brawissimo", jako podziękowanie dla chóru i muzyków. Potem znów podziękowania dla organizatorów spotkania: druhowa H. Talikadze, R. Potoka, Z. Walczaka, M. Tomaszuk, H. Mylera, G. Wróblewskiej. KOK po rozbudowie wzbogacił się o piękną salę kinową, w której obejrzelśmy film o działalności kręgów seniorów. Film ten złożony głównie z fotografii został przygotowany przez druha Rajmunda Grądkę z Szamotuł. Co rusz słychać było głosy podniecenia, gdy ktoś rozpoznawał siebie na zdjęciach lub przypomniano zdarzenia przedstawione na filmie. Przed filmem zostało zrobione wspólne zdjęcie, które przed zakończeniem spotkania każdy uczestnik dostał na pamiątkę. Po powrocie do głównej sali czekał na nas obiad - grochówka gęsta, że łyżka stała na baczność i kiełbasa z bułką. Podczas obiadu niestrudzona dh. Grażyna Wróblewska umilała konsumpcję minikoncertem piosenek harcerskich. Po obiedzie był czas na sprawy organizacyjne. Dh Paweł Napieralski zasygnalizował pewne działania czekające nas w nowym roku, m.in. zbiórkę sprawozdawczo-wyborczą we wrześniu, omówił sprawę składek członkowskich, a także pozyskiwanie grantów od samorządów na działalność kręgów seniorów. Szerzej sprawę grantów i sposób

ich zdobywania omówiła dh. Drótkowska ze Śmigła informując, że można starać się o nie w biurach promocji samorządów. Dalej dh Paweł apelował o przesyłanie informacji o pracy kręgów, pisanie artykułów i przesyłanie zdjęć do „Seniora”. Zwrócił też uwagę na konieczność prowadzenia ścisłej ewidencji członków, a także na możliwość nadawania wyższych stopni instruktorskich seniorom, gdyż jak stwierdził, każdy ma prawo do

awansowania w stopniach instruktorskich i do otwarcia próby na wyższy stopień. Pwd. Bożena Witkowska z KIS „Dziwiątacy” w Poznaniu otrzymała dyplom w podziękowaniu za renowację starych sztandarów harcerskich, a hm. Anna Paluszak – komendantka wrzesińskiego kręgu – „Odznakę Pamiątkową na 100-lecie Powstania Wielkopolskiego”. W programie spotkania było planowane przejście pod pomnik Floriana

Marciniaka. Musimy podkreślić, że w Kościanie na Skwerze Szarych Szeregów znajduje się jedyny w Polsce pomnik pierwszego Naczelnika Szarych Szeregów. Pomnik ten został postawiony i odsłonięty w 1986 r., a od 1967 r. Kościański Hufiec ZHP nosi imię hm. Floriana Marciniaka, syna Ziemi Kościańskiej. Niestety, dość rześisty deszcz pokrzyżował te plany. Pod pomnik udała się grupa ok. 15 osób ze zniczami i kwiatami, a tam mimo deszczu wartę trzymały dwie harcerski. Wcześniej uczczono pamięć druhen i druhów, którzy w roku 2019 odeszli na Wieczną Wartę. Nazwiska ich przypominali druhowie z poszczególnych Kręgów, a dh Paweł zarządził minutę ciszy. Zbliżał się koniec miłego spotkania, nie było końca przekazywania sobie życzeń zdrowia, optymizmu, wielu wrażeń i wzruszeń w pracy harcerskiej, bo harcerzem mimo wieku jest się na całe życie. Jeszcze wręczono przedstawicielom Kręgów upominki od władz samorządowych, kalendarze Kościańskie z samymi dobrymi dniami i pamiątkowe wydanie kalendarium 35-lecia Kręgu Instruktorów i Seniorów Harcerskich im. Jana III Sobieskiego w Kościanie. Po wyprowadzeniu sztandaru utworzono krąg i trzymając się za ręce odśpiewano "Ogniska już dogasa blask", komendantka Hufca Iza Chłapowska wypuściła isierkę, a gdy ta wróciła na miejsce, zakończono spotkanie. Mamy nadzieję, że pozostanie ono w pamięci na dłuższy czas. /Uczestniczyło ok. 80 osób z 22 kręgów/.

hm. Zbigniew Józef Ratajczak

Dzięki uprzejmości Dyrekcji Społecznej Szkoły Podstawowej nr 4 STO im. prof. Adama Wodiczki i zaangażowaniu nauczycieli w dniu 10 stycznia 2020r. odbyło się na terenie szkoły spotkanie młodzieży klas 7 i 8

z Prezesem Oddziału Wielkopolskiego Towarzystwa Pamięci Powstania

Wielkopolskiego 1918 – 1919 Wawrzyńcem Wierzejewskim, który chcąc przybliżyć młodzieży znaczenia Powstania Wielkopolskiego dla odzyskania niepodległości Polski, wygłosił prelekcję pt. „Geneza Powstania Wielkopolskiego 1918 – 1919 i udział skautów poznańskich w Powstaniu”. W spotkaniu z młodzieżą, oprócz prelegenta, uczestniczyli harcerze seniorzy z kręgów – dh Marek Urbanowicz KSH „Damy Radę” Hufiec ZHP Wągrowiec, dh. Urszula Kocikowska KSH „Owar” , dh Andrzej Lik i inicjatorka spotkania dh. Elżbieta Żymałkowska – Lik KSH „10 PDH” Hufiec ZHP Poznań Nowe Miasto. Mundury harcerskie, rozpalone świeczniko i wygłoszona gawęda miały uświadomić młodzieży fakt, że ruch skautowy, który na terenie Wielkopolski powstał na początku XX wieku ma swoją kontynuację w działających współcześnie młodzieżowych drużynach harcerskich i ruchu senioralnym, do czego na zakończenie swojej gawędy nawiązał dh Wawrzyniec Wierzejewski. Zorganizowanie spotkania z młodzieżą uzyskało pełną akceptację Komendanta Hufca ZHP Poznań Nowe Miasto. Przebieg spotkania miał bardzo uroczysty charakter. Zebranych w sali audiowizualnej uczniów, panią Dyrektorkę Szkoły Violetę Barłóg, nauczycieli szkoły i przybyłych gości powitała pani Agnieszka Drabczyk – opiekunka kółka historycznego działającego na terenie Szkoły. Po oficjalnym powitaniu dalszą część spotkania prowadzili uczniowie z kółka historycznego, zapraszając chór szkolny, którego opiekunem jest pan Piotr Kociniewski, do zaśpiewania 4 pieśni patriotycznych. Następnie jeden z uczniów, nawiązując do ponownego uroczystego pochówku prochów płk. Wincentego Wierzejewskiego na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan w grudniu 2019 roku, przedstawił w krótkich słowach drogę życiową i Jego zasługi dla odzyskania niepodległości. Młodzież z kółka historycznego opierając się na przebiegu służby płk. Wincentego Wierzejewskiego, wygłosiła w pewnej kolejności ułożone przez siebie zdania

charakteryzujące i oceniające działalność Pułkownika jako: skauta – założyciela i Komendanta Polskiej Organizacji Wojskowej zaboru pruskiego, Powstańca Wielkopolskiego i

oficera Wojska Polskiego. Bardzo nam się te wypowiedzi podobały. Spotkanie nasze z młodzieżą zakończyło się gromkimi brawami; my dziękowaliśmy uczniom za zainteresowanie tematem i skupienie uwagi podczas wygłoszonej gawędy, a uczniowie nam za umożliwienie spotkania z ciekawym człowiekiem. Nie mogę się powstrzymać od chęci ponownego podziękowania pani Dyrektorki Szkoły za umożliwienie przeprowadzenia spotkania na terenie szkoły, a paniom Agnieszce Drabczyk i Monice Szulewicz za przygotowanie uczniów na lekcji historii i kółka historycznego do odbioru wydarzeń, które miały miejsce wiek temu w naszej małej ojczyźnie Wielkopolsce. Chórowi szkolnemu dziękuję za piękne zaśpiewanie pieśni patriotycznych. Osobne podziękowanie kieruję do Pana Konrada Sankiewicza za przygotowanie sali, pamiętał on nawet o małym stoliku, na którym zapaliliśmy świeczniko z lilijką skautową.

pwd. Elżbieta Żymałkowska – Lik

DNIA 11 STYCZNIA 2020 R. W GOKU W MIELNICY DUŻEJ ODBYŁO SIĘ SPOTKANIE NOWOROCZNO-OPŁATKOWE WSPÓLNOTY SKULSKIEJ.

Przybyli przedstawiciele Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów z Bydgoszczy, Gdańska, Czerwonaka, Łodzi, Mogilna (2 Kręgi), Leszna, Wągrowca, Koła, Świecia, Jarocina, Inowrocławia, Trzemeszna, Konina, Gniezna i 8 Kręgów z Poznania. Komendant Wspólnoty Skulskiej hm. Jerzy Lipiński powitał harcerzy seniorów, w tym przedstawiciele Rady Naczelnej - hm. Gabrielę Jaskulską i Głównej Kwatery - hm. Bogdana Radysa, a także dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Skulsku pana Jana Wadelskiego, gospodarza miejsca spotkania. Odśpiewaliśmy Hymn harcerski i jak każe tradycja, przy łamaniu się opłatkiem składaliśmy sobie wzajemnie życzenia - głównie zdrowia i pomyślności. Dyrektor GOK przekazał życzenia od Wójta i Przewodniczącego Rady Gminy Skulsk, którzy z różnych przyczyn nie mogli być z nami. Również ks. Proboszcz (Kapelan Wspólnoty) nie mógł wziąć udziału w spotkaniu. Po uściskach i serdecznych życzeniach przyszła pora na kawę i pyszne ciasta, a po odśpiewaniu przez harcerską bractwo kilku kolęd - na występ młodzieżowej kapeli działającej przy GOK w Skulsku. Werwa i rytm granych i śpiewanych piosenek porwały seniorów do pływów i tańca. Mamy przecież karnawał. Kolejnym punktem spotkania było uroczyste wręczenie przez hm. Bogdana Radysa odznaczenia „Złota Lilijka” dh. p.wd. Mieczysławowi Jankowskiemu z Kręgi

Jeżyce I w Poznaniu. Także z okazji 90 urodzin dh Mieczysław otrzymał okolicznościowy dyplom z podpisami wszystkich uczestników spotkania i życzeniami „200 lat”. W części „robotycznej” przedstawiono sprawozdania: hm. Jerzy Lipiński - z działalności Wspólnoty Skulskiej w 2019 roku, hm. Paweł Napieralski - z prac Kapituły, hm. Barbara Włodarczyk-informację o finansach Wspólnoty. Ożywioną dyskusję wywołał Z-ca Komendanta

Wspólnoty Skulskiej hm. Marek Urbanowicz, który zakwestionował termin wrześniowy Dnia Skupienia obawiając się utraty harcerskiej oprawy liturgii i przytłumienia jej ducha przez obchody parafialne (600- lecie Figury Matki Boskiej Bolesnej w Skulsku). Druh hm. Jerzy Lipiński argumentował, że to na wyraźną prośbę ks. Proboszcza o uczestnictwo harcerzy w tych uroczystościach termin

wyjątkowo został przesunięty z czerwca. Ponieważ gospodarzem terenu Mauzoleum jest strona kościelna, należy współpracować z miejscową parafią mając nadzieję na jej większy udział w opiece nad tym tak ważnym dla harcerstwa miejscem. Termin 6 września na tegoroczny Dzień Skupienia został podtrzymany. Następnie Komendant Wspólnoty Skulskiej przedstawił program działania na rok 2020 oraz wniosek KIS im. mjr. H. Dobrzańskiego -

Hubala z Leszna o przyjęcie do Wspólnoty. Krąg jednogłośnie został przyjęty. Wspominaliśmy również tych, którzy odeszli na „wieczną wartę” w 2019 roku. Zabrzmiły słowa kolędy „Cicha noc” i wkrótce podano obiad. Na zakończenie spotkania zawiązaliśmy krąg i isierka przyjaźni powędrowała z rąk do rąk. W drodze powrotnej zatrzymaliśmy się w Mauzoleum w Skulsku, gdzie chwilą zadumy przy zapalonym zniczu, uczciliśmy wszystkich, którzy odeszli. Padły też słowa troski, aby udało się zachować w jak najlepszym stanie to tak ważne, symboliczne miejsce.

dh. Anna Poznańska

A BYŁO TO TAK: JEST NAS MAŁO, CORAZ MNIEJ.....I DLATEGO W DNIU 15 STYCZNIA 2020R. STARANIEM DRUHÓW KSH „10 PDH” I „WIARUSY” W KLUBIE SENIORA „ZŁOTA JESIEŃ” NA OS. POWSTAŃ NARODOWYCH W POZNANIU, ZORGANIZOWANE ZOSTAŁO SPONTANICZNE SPOTKANIE NOWOROCZNE. Pomysłodawca dh Elżbieta Żymałkowska – Lik przewodnicząca KSH „10 PDH” wraz z dh Bogdanem Kramerem przewodniczącym KSH „Wiarusy” zaprosili przedstawiciele KSH „Owar” z os.

Warszawskiego i „Damy Radę” z Wągrowca na wspólne kolędowanie. W miłej atmosferze i przy akompaniamencie młodego pokolenia - wnuka Bogdana- śpiewano kolędy, pastorałki i piosenki harcerskie. W przerwach można było zapoznać się z kronikami Kręgu „Wiarusy” oraz skorzystać z kawy, herbaty i słodkiego poczęstunku. Z inicjatywy dh Eli połączono się telefonicznie z druhami, którzy nie mogli przyjść ze względu na różne dolegliwości na spotkanie. Połączenie telefoniczne umożliwiło złożenie życzeń zdrowia i pomyślności w całym 2020 roku, a także wspólne śpiewanie kolęd. Radości i wzruszeń nie było końca, a połączona z nami dh Jola Siennicka z „Owaru” dopingowała nas przez telefon prosząc o więcej i więcej. Doceniając pracę na rzecz harcerstwa i wieloletnią przynależność do KSH „10 PDH”. Druhom Lidii Boguckiej i Marii Łuczak wręczono pamiątkowe dyplomy

podpisane przez Przewodniczącego WR KSH i S dh Pawła Napieralskiego i Komendanta Hufca ZHP Poznań Nowe Miasto dh Jakuba Poźniaka. Było zaskoczenie, potem wzruszenie. Odśpiewanie przez zebranych tradycyjnej piosenki „Sto lat” w przypadku tych Druhen, to trochę za mało, bo śmiało można nazwać te Druhny „Seniorkami wśród Senierek”. W podziękowaniu za

życzliwość i współpracę z Kręgami „10 PDH” i „Wiarusy” wręczony został Tomkowi Kramerowi, studentowi Akademii Muzycznej, odlany z mosiądzu Krzyż Harcerski z wizerunkiem Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Kolędowanie zakończyliśmy tradycyjnym kręgiem i „Bratnim słowem sobie danym”, które w przebiegu tego spotkania nabrało właściwego znaczenia. Pomysł integracji seniorów świetny!, wykonanie jeszcze lepsze – oby tak częściej. Dziękujemy.

*dh. Bożena Wiśniewska foto. Andrzej Lik
(Tekst na życzenie autorki bez korekty.)*

Na „Śpiewnik domowy, czyli wspólne śpiewanie pieśni polskich, o Polsce, kolęd i pastorałek” zaprosili nas – seniorów ZHP organizatorzy koncertu: Oddział Wielkopolski Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, Komenda Chorągwi Wlkp. ZHP oraz Poznańskie

Ogólnokształcące Szkoły Muzyczne – I i II stopnia. Koncert odbył się 18 stycznia 2020 r. w POSM ul. Solna 12, a poprowadziła go pani Agnieszka Kozłowska – Dąbek. W pierwszej części zawierającej pieśni patriotyczne – między innymi stojąc na baczność zaśpiewaliśmy wspólnie z młodzieżą, dyrektorkami i nauczycielami obu szkół oraz rodzicami dzieci Rotę, Hymn Chorągwi Wlkp. „Piastowe my pszczoły” oraz Hymn Polski, a w drugiej części wysłuchaliśmy głównie kolęd i pastorałek polskich. Wszystkie utwory pięknie wykonywali uczniowie obu szkół, wśród których byli również harcerze. Najwięcej braw otrzymała uczennica POSM II stopnia – Maria Kierzkowska, która rewelacyjnie wykonała utwór Szopena z motywami kolędy „Lulajże Jezuniu”. Prezes Oddziału Wielkopolskiego TPPW 1918-1918, a zarazem senior ZHP phm. Wawrzyniec Wierzejewski w towarzystwie phm. Piotra Persa – współorganizatora koncertu podziękował kwiatami nauczycielom, którzy przygotowali młodzież do występów. Wśród gości obecny był m.in. pan Waldemar Witkowski, przewodniczący Unii Pracy oraz przewodniczący WRKSH i S – hm. P. Napieralski.

hm. Urszula Kocikowska

3. INFORMACJE:

22.02.2020 Fort VII

ZAPRASZAMY SENIORÓW ORAZ PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA NA OBCHODY **76 ROCZNICY ŚMIERCI PIERWSZEGO NACZELNIKA SZARYCH SZEREGÓW**

hm. FLORIANA MARCINIAKA

UROCZYSTY APEL PAMIĘCI W DNIU 22.02. 2020 ROKU GODZINA 12.00 W MUZEUM MARTYROLOGII WIELKOPOLAN –FORT VII W POZNANIU UL. ALEJA POLSKA

Chorągiew Śląska zaprasza na XXIX Ogólnopolski Zjazd Seniorów

Czuj! Czuj! Czuwaj! - Szanowne druhnny i szanowni druhowie - seniorzy Związku Harcerstwa Polskiego. Nadchodzi wartko czas dorocznego spotkania na kolejnym, XXIX Ogólnopolskim Złazie Seniorów, w tym roku na Śląsku. Chorągiew Śląska zaprasza serdecznie, ponownie po paru latach, do Katowic. Wszak w 2009 r. gościła „Harcerskie Dęby” i tak przez Kraków, Warszawę, Łódź, Szczecin, Opole, Poznań, Lublin, Toruń, Gdańsk i Rzeszów - sztafeta seniorów w 2020 roku dotrze ponownie do przemysłowego serca kraju - na Śląsk. **Spotkajmy się na „Powstańcym Szlaku” w dn.20-23.VIII.2020 r.** Wszak trzy kolejne lata 2019, 2020 i 2021 - to setne rocznice trzech Powstań Śląskich. *Kierownik Referatu Seniorów i Starszyny Harcerskiej Chorągwi Śl. hm. Jerzy Sierka.* Składka zadaniowa: 450 zł/os płacona w 3 ratach - I rata 150 zł do 25.I.2020 r. (wpisowe), II rata 150 zł do 25.III.2020 r., III rata 150 zł do 25.V.2020 r. Zgłoszenia do 28.02.2020.

Informacje znajdują się na stronie internetowej starszyna.zhp.pl Osoby nie mające internetu mogą skontaktować się z phm. Barbarą Król.

4. Z ŻAŁOBNEJ KARTY:

wielką pasją.

W sobotę dnia 11 stycznia 2020 r. w wieku 64 lat **zmarł HM. PIOTR BISZOF**, komendant chodzieskiego hufca ZHP w latach 1981 - 1992. Był niezwykle zaangażowanym instruktorem, ostatnio Komendantem Harcerskiego Kręgu Seniora w Chodzieży. Harcerstwo było jego życiem, było jego

5. Z KART HISTORII HARCERSTWA WLKP.

MSZA ŚW. ZA HM. TEODORA ŁAGODĘ - W poniedziałek 9 grudnia 2019, w kaplicy św.

Michała Archaniola w parafii św. Stanisława Kostki na Winiarach została odprawiona msza św. za zmarłego 26 grudnia 2002 roku hm. Teodora Łagodę. Harcmistrz Teodor Łagoda przez całe swoje życie związany był z harcerstwem na Podolanach i Winiarach. Pierwsze zapiski o kontakcie druha Łagody z harcerstwem pochodzą z 1935 roku. Mając 17 lat został on członkiem Rady Drużyny 6 PDH im. Tadeusza Kościuszki, a we wrześniu 1936 roku drużynowym Stefana Czarnieckiego na Jeźcach. W pierwszej połowie 1937 roku ze struktur VII Hufca zostaje wyodrębniony 6 Szczep Harcerzy na Winiarach, a jego szczepowym zostaje dh Teodor Łagoda. Po

wybuchu wojny dh T.Łagoda będąc etatowym pracownikiem cywilnym 3 Pułku Lotniczego w Poznaniu bierze udział w kampanii wrześniowej tegoż Pułku. Internowany przez Armię Czerwoną ucieka po trzech dniach niewoli i wraca do Poznania do swoich harcerzy. Do oficjalnej daty zakończenia działań wojennych w Polsce tj. do 5 października 1939 r. harcerstwo winiarskie istniało jako zwarty 6 Szczep pod komendą dha Łagody. Na wiadomość o kapitulacji Komenda Szczepu postanowiła zawiesić pracę z młodzieżą. Tworzy się harcerstwo konspiracyjne i dh Teodor Łagoda zostaje Komendantem Okręgu Północnego Szarych Szeregów. Wiosną 1941 roku zostaje aresztowany przez gestapo. Jest więziony i torturowany kolejno w Domu Żołnierza przy ul. Niezłomnych 1, w Forcie VII, w więzieniu przy ul. Młyńskiej i więzieniu we Wronkach. Po rozprawie w kwietniu 1942 roku trafia do Obozu Koncentracyjnego w Mauthausen. Po wyzwoleniu w dniu 5 maja 1945 roku obozu przez wojska amerykańskie wraca do Poznania. Z rozpoczęciem roku harcerskiego 1945/46 dh Łagoda powrócił do czynnej pracy harcerskiej. W tym czasie 6 Szczep harcerzy został przemianowany na VI Hufiec HARCERZY Poznań-Winiary, a swoją działalnością obejmował: Winiary, Sołacz, Naramowice działki, Naramowice Wieś, Piątkowo, Suchy Las, Podolany, Strzeszyn i Winogrody. W początkach grudnia 1946 r. komendę VI-tego Hufca przejmuje dh. Teodor Łagoda. W maju 1947 roku druhowi Łagodzie nadano stopień instruktorski podharc mistrza. We wrześniu 1949 roku phm. Teodor Łagoda zdaje komendę Hufca i poświęca się swojej pracy naukowej realizując studia magisterskie z dziedziny ekonomii. Do pracy z młodzieżą harcerską wraca 23 grudnia 1956 roku i ponownie zostaje Komendantem VI-tego Hufca Winiarskich Harcerzy. Dnia 5 lutego 1958 roku Główna Kwatera Harcerstwa nadaje druhowi phm. Teodorowi Łagodzie stopień harcmistrza. Od połączenia w pierwszym kwartale 1963 roku Hufców VI i VII w Hufiec Poznań-Jeżyce, hm. T.Łagoda przestaje pełnić funkcję Komendanta Hufca i do 1983 roku pozostaje instruktorem Wielkopolskiej Komendy Chorągwi ZHP w Poznaniu. Największą pamiątką-pomnikiem, jaki po sobie pozostawił dh hm. Teodor Łagoda, jest Dom Harcerza w Poznaniu przy ulicy Widna 3. Zbudowany on został wielkim wysiłkiem harcerzy VI Hufca i dużą ofiarnością członków Koła Przyjaciół Harcerzy VI Hufca Winiary. Jest to jedyny w Polsce tego typu dom wybudowany bez żadnych dotacji państwowych i o tak okazałych rozmiarach – 555 m². Dzieło to jest również wynikiem dużego wkładu pracy, silnej woli i umiejętności współpracy z członkami Komitetu Budowy Domu Harcerza ówczesnego Hufcowego VI Hufca Winiary – druha harcmistrza Teodora Łagody. **Czuwaj, Część jego pamięci!**

pwd. Jarosław Gendera

(na podstawie materiałów Komisji Historycznej Hufca ZHP Poznań-Jeżyce)

HARCMISTRZ ZENON GOŚLIŃSKI – WSPOMNIENIE W 100 ROCZNICĘ URODZIN

- Harcmistrz Zenon Gośliński, urodził się 22 listopada 1919 r w Poznaniu. Przez całe swoje życie działając na różnych płaszczyznach, szczególnie dla środowiska dzieci i młodzieży w Chodzieży, zasłużył sobie jak nikt inny na to, aby pamięć o nim nigdy nie zanikła. Uznanie i szacunek społeczeństwa Chodzieży zyskał tym, że swoje życie poświęcił młodym pokoleniom. On sam, przedwojenny harcerz, już w pierwszych miesiącach po wyzwoleniu miasta aktywnie włączył się w nurt życia społecznego pełniąc od 1945 roku kierownicze funkcje w Komendzie Hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Chodzieży. Jedną z większych

inicjatyw jego oraz instruktorów Hufca była działalność prawie 150 osobowego Harcerskiego Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Chodzieskiej, który wniósł ogromny wkład w życie kulturalne miasta i regionu. Życiową dewizą druha Zenona Goślińskiego było służenie Ojczyźnie. Podczas najbardziej krwawych dni we wrześniu 1939 roku wstąpił ochotniczo do chodzieskiej kompanii obrony narodowej batalionu kcyńskiego kończąc szlak bojowy podczas krwawych walk nad Bzurą. Nieco później dostał się do niemieckiej niewoli przeżywając ciężkie chwile w obozach jenieckich. Po zwolnieniu został wysiedlony do Generalnej Guberni gdzie natychmiast podjął walkę z okupantem niemieckim zostając członkiem organizacji podziemnych. Po wojnie do 1968 roku był nauczycielem w Chodzieży, jednocześnie pełnił odpowiedzialne funkcje inspektora oświaty, kierownika wydziału wychowania fizycznego i turystyki oraz instruktora wychowania fizycznego. Jego pasją było pomaganie dzieciom i młodzieży w ich codziennym życiu szkolnym i pozaszkolnym. Chodzieska działalność Druha Zenona Goślińskiego obejmowała szeroki wachlarz dziedzin i dokonań. Z jego inicjatywy wybudowano boisko sportowe przy szkole podstawowej nr 1 oraz przy przystani żeglarskiej nad jeziorem miejskim w Chodzieży. Był bardzo czynnym uczestnikiem komitetów budowy pływalni krytej - pierwszej w województwie pilskim, Młodzieżowego Domu Kultury oraz tunelu dla pieszych. Społecznie wykonywał obowiązki w Zarządzie Miejskim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci stając się orędownikiem i wykonawcą opieki nad dziećmi specjalnej troski, pokrzywdzonymi przez los. Był bardzo czuły na brak uczuć rodzicielskich oraz na sytuację dzieci z rodzin zdegenerowanych. Czynnie wspierał pracę dziecięco-młodzieżowych Komitetów Osiedlowych. Przyczynił się do realizacji idei zakładania placów gier i zabaw. Pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Profilaktyki Społecznej Samorządu Mieszkańców organizując walkę z alkoholizmem wśród młodego pokolenia. Brał aktywny udział przy zakładaniu klubu dyskusyjnego „Człowiek-Świat-Polityka”. Działał w chodzieskim samorządzie będąc radnym oraz Przewodniczącym Miejskiej Rady Narodowej. Przez wiele lat był Dyrektorem Młodzieżowego Domu Kultury im. Janusza Korczaka w Chodzieży. Okres ten to niemal epoka dokonań i inicjatyw Druha Zenona na polu służenia młodemu pokoleniu. Dla dzieci i młodzieży utworzono wiele kół zainteresowań, w których pracowali nauczyciele i instruktorzy wielu specjalności. Do dzisiaj bardzo aktywnie działa Towarzystwo Miłośników Ziemi Chodzieskiej, którego był jednym z inicjatorów. Jego osobistą zasługą było stworzenie zespołu młodzieży niosącej pomoc ludziom samotnym, chorym i pokrzywdzonym przez los. Kolejną domeną Druha Zenona było zaspokajanie zainteresowań młodzieży dorosłej. Z jego inicjatywy powstały dla niej kluby wiedzy o książce, teatrze a także klub wiedzy o pracy człowieka. Ogromne wzruszenie budziło oglądanie zbiorów Izby Pamięci znajdującej się w murach Młodzieżowego Domu Kultury. Szczególnie dla najmłodszego pokolenia pobyt w Izbie Pamięci był wspaniałą lekcją historii o Powstaniu Wielkopolskim oraz o okrutnej II wojnie światowej. Na bazie MDK, dzięki Zenonowi Goślińskiemu powołano do życia sekcje: piłki ręcznej, kolarskiej, żeglarskiej w klasie Cadet, pływackiej oraz krótkofalarskiej. Starsi mieszkańcy Chodzieży pamiętają małe zoo przy MDK, do którego rodzice przybywali z dziećmi, aby mogły poznać i podziwiać ptaki i zwierzęta, które tam znalazły dzięki Druhowi Zenkowi schronienie. Już jako emeryt Druh Zenon dał się poznać mieszkańcom Chodzieży jako znakomity felietonista pojawiający się od kwietnia 1994 roku na łamach lokalnej gazety „Chodzieżanin” jako „Miś Baryłka”. Jego „Gawędy” dotyczyły historii m.in. skautingu w Polsce i na świecie, ale przede wszystkim dziejów chodzieskiego harcerstwa, zasłużonych dla niego osób i wartych upamiętnienia wydarzeń. Młodzież harcerska kochała swojego „Baryłkę”. 22 listopada 1999 r. w dniu 80 urodzin Zenona Goślińskiego pod oknem jego domu harcerze w różnym wieku rozpalili obrzędowe harcerskie ognisko z jubileuszowym

składaniem życzeń. Za jego harcerskie serce oraz wieloletnią działalność na rzecz ludzi podziękowano Jubilatowi harcerską pieśnią i tradycyjnym kręgiem. Pożegnał się z nami mając łzy w oczach. Za swoją działalność na polu pracy społecznej z młodzieżą, w harcerstwie, jako szkolny wychowawca, a także rozwoju kulturalnego regionu Zenon Gośliński otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia w tym najwyższe odznaczenia państwowe jak Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Zwycięstwa i Wolności, Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Partyzancki oraz Złoty Krzyż „Za Zasługi Dla ZHP”. Jako weteran walki o wolność kraju został pośmiertnie awansowany na stopień podporucznika Wojska Polskiego. W dniu 28 grudnia 1999 roku Druh Harcmistrz Zenon Gośliński po trudach ziemskiego wędrowania odszedł na Wieczną Wartę a ziemia chodzieska tak przez Niego umiłowana przyjęła Go na dalszą wędrówkę. Czuwaj!

Zuchy, Harcerze i Instruktorzy Hufca ZHP w Chodzieży

DRUHOWI KAROŁOWI SŁUGOCKIEMU PS. CZARNY ŻURAW W 120 ROCZNICĘ

URODZIN. W dniu 2 grudnia 2019 r., dla uczczenia 120 rocznicy urodzin Karola Sługockiego, odbyła się zbiórka kadry instruktorskiej Hufca Kalisz, na którym dh. Maria Jankowska przedstawiła życiorys zasłużonego harcerza i instruktora ZHP, harcmistrza, legionisty, uczestnika walk o niepodległość ojczyzny, nauczyciela i działacza społecznego. Urodził się 1 grudnia 1899 r. w Krakowie. W roku 1913 wstąpił do drużyny skautowej w Krakowie, a jako 14-letni skaut krakowski wstąpił ochotniczo do Legionów Polskich w Nowym Targu. Przeszedł szlak bojowy w Karpatach jako adiutant u boku naczelnego dowódcy pułkownika Józefa Hallera. W marcu

1915 r. został zwolniony z Legionów i chory powrócił do Krakowa. W 1916 r. wstąpił do Męskiego Seminarium Nauczycielskiego w Krakowie, które ukończył w roku 1921. W tym samym roku podjął pracę jako nauczyciel w zniszczonym w czasie pożogi wojennej 1914 r. Kaliszu, w nowej Szkole Powszechnej im. 3 Maja i jednocześnie został opiekunem 4 Kaliskiej Drużyny Harcerzy im. ks. Józefa Poniatowskiego przy tej szkole (dziś Szkoła Podstawowa nr 1). W roku szkolnym 1926/1927 ukończył Wyższy Kurs Nauczycielski w zakresie wychowania fizycznego w Poznaniu. W latach 1938-1939 był również członkiem 14 Drużyny Harcerzy im. Stefana Czarnieckiego przy Szkole Powszechnej przy ul. Żwirki i Wigury w Kaliszu i pracował także w Gimnazjum Handlowym w Kaliszu. W 1922 r. został mianowany komendantem Okręgu Va kaliskiego ZHP z siedzibą w Warszawie, a po jego reorganizacji i przemianowaniu na hufiec pełnił funkcję komendanta Hufca Kaliskiego od grudnia 1922 r. do sierpnia 1926 r. Następnie do 1939 r. był członkiem komendy hufca pełniąc funkcję kierownika referatu wychowania fizycznego i wizytatora drużyn. Był organizatorem wielu obozów harcerskich, obozu przysposobienia wojskowego w 1923 r. w Dąbkach na Pomorzu. Z reprezentacją Hufca Kaliskiego uczestniczył w 1924 r. w I Zlocie Narodowym ZHP w Siekierkach pod Warszawą, a także w 1935 roku w Spale oraz w innych zlotach. Był redaktorem gazety *Głos Harcerza-Miesięcznik Młodzieży Kaliskiej*. W obliczu zbliżającej się wojny, 29 sierpnia 1939 r. został mianowany przez Komendę Hufca Kaliskiego szefem służby alarmowo - rejestracyjnej i dowodził służbą Harcerskiego Pogotowia Wojennego, które rozwiązał zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Kalisza Ignacego Bujnickiego w dniu 3 września 1939 r. Na polecenie władz oświatowych, wskutek apelu radiowego, udał się na wschód i przez Turek, Uniejów, Łęczycę, Skierniewice dotarł 6 września do Warszawy. Tam wraz z córką Wandą przeżył

oblężenie stolicy. W czasie walk obronnych organizował zajęcia opiekuńcze dla dzieci z Woli, których rodzice kopali okopy i budowali barykady. Po kapitulacji Warszawy powrócił w październiku 1939 r. z rodziną do Kalisza, skąd 3 marca 1940 r. został wysiedlony do Jasła, a później do Błazkowa. Tam po okresie upokorzeń otrzymał pracę nauczyciela. W 1943 roku wstąpił do AK zajmując się służbą informacyjną. Po przejściu frontu niemieckiego i wyzwoleniu miasta w początkach lutego 1945 r. powrócił z rodziną do Kalisza. W 1946 r. przyczynił się do powstania Harcerskiej Spółdzielni Tekstylnej „Czuj Calisia”, której organizacji i prowadzenia podjęła się Mieczysława Kulczyńska „Winia”. W pierwsze powojenne wakacje kierował już obozami harcerskimi i uczestniczył w inauguracji pracy odradzających się drużyn harcerskich. 26 listopada 1945 r. rozkazem L.11 Naczelnik Harcerzy mianował Go oficjalnie komendantem Hufca Kalisz i pełnił tę funkcję w latach 1945 - 1948 oraz 1958 - 1962. Od 1921r. był aktywnym działaczem Związku Nauczycielstwa Polskiego, a później Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego. W roku 1954 pełnił funkcję sekretarza ZO PTTK w Kaliszu. Szczególnym zainteresowaniem Karola Sługockiego było zbieranie zabytków kultury materialnej Ziemi Kaliskiej, narzędzi pracy i instrumentów muzycznych. W 1959 r. przekazał do Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej ok. 200 takich eksponatów. Zawodowo w latach pięćdziesiątych do roku szkolnego 1961/62 pracował ponownie w Szkole Powszechnej im. 3 Maja jako nauczyciel. W ostatnim roku pracy pełnił obowiązki wychowawcy klasy IV. Był organizatorem licznych wycieczek dla młodzieży. W 1962 r. opuścił Kalisz i wyjechał do Poznania. Podjął pracę nauczyciela wychowawcy w niepełnym wymiarze godzin w świetlicy w Szkole Podstawowej nr 41 i w Szczepie Harcerskim im. Szarych Szeregów, jako jego komendant. W Hufcu Poznań - Stare Miasto działał do ostatnich chwil życia. Za wierną służbę Ojczyźnie, walkę o jej niepodległość, pracę na rzecz oświaty i kultury, na rzecz dzieci i młodzieży został odznaczony: w 1937 roku Medalem Niepodległości i Srebrnym Krzyżem Zasługi, w 1943 - Odznaką ZHP Szarych Szeregów, w 1945 - Medalem Zwycięstwa i Wolności, w 1946 - Krzyżem za Zasługi dla ZHP, w 1968- Złotą Odznaką ZNP, w 1970 - Medalem Za zasługi dla rozwoju Wielkopolski. Wnuk Marek Brymora poświęcił Mu wiersz „Dziadek”, opublikowany w tomiku „Podwórze”: „dziadek ma siedemdziesiąt lat i ...wspomina Mościckiego oraz Hallera ...” Zmarł 25 sierpnia 1971 r. w Poznaniu. Został pochowany na Cmentarzu Tynieckim w Kaliszu przy ul. Łódzkiej w kwaterze 4B/14-2. Spoczywa we wspólnej mogile z żoną Haliną, córką Wandą i wnukiem Markiem Brymorą. Cześć Jego pamięci!

Na podstawie zasobów archiwalnych Komisji Historycznej Chorągwi Wielkopolskiej ZHP, zasobów archiwalnych Miasta Kalisza, kroniki SP nr 1w Kaliszu i korespondencji L. Sługockiego z Łodzi opracowała hm Maria Jankowska – KS Żurawie przy KH Kalisz.

WYDAWCA BIULETYNU

ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW I KOREKTY NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.

REDAKTOR PROWADZĄCY i OPRACOWANIE TECHNICZNE: phm. BARBARA KRÓL,

WYDAWCA: hm. PAWEŁ NAPIERAŁSKI DRUK: MULTIKSERO POZNAŃ